

BUCURIA de a cunoaște frumusețile nevăzute - cls. a III-a, limba și literatura română
Activitate de proiect propusă de Aniela Mancaș

CONTEXT: Pornind de la o lecție de științe, în care s-au studiat medii de viață, elevii parcurg un demers de explorare a unor materiale autentice, oferite de Ioana Stoicescu, un scafandru îndrăgostit de mare și de misterele adâncului. Activitatea de proiect va avea loc la orele de limba română, întrucât vor fi antrenate cu precădere competențe de comunicare. Produsul final vizat este un mural compus din coli A3, prezentate de fiecare echipă, care punctează rezultate ale unui demers de documentare.

TIMP de lucru estimat: 5-6 ore în funcție de nevoile copiilor și de ritmul lor.

Vom realiza un proiect despre lumea din adâncuri. Ne vom documenta din mai multe surse. Vom nota informațiile cele mai importante. Vom selecta imagini. Vom lucra în echipe de câte 4 elevi. Fiecare va compune o piesă a unui afișaj (îl vom numi mural) cu aspectele cele mai importante descoperite. Muralul va fi expus pe culoar. Il vom face public! Prin urmare vom fi foarte atenți la calitate. Ce trebuie să avem în vedere?

- propunerile elevilor, completate de profesor vor fi notate la tablă și vor constitui reperetele proiectului și criteriile de evaluare.

SE CAUTĂ SCAFANDRU CURAJOS!

1. Punct de acces interactiv: V-ar plăcea să faceți scufundări? De ce? Ar putea fi și periculos nu doar spectaculos? ce ați putea vedea în adâncuri?

Se proiectează fotografiile de mai sus și se discută următoarele aspecte (2.4):

- Unde sunt făcute fotografiile?

- Cine apare în fotografie?
- Câte persoane sunt?
- De ce crezi că fac ceea ce fac?
- Oare ce caută? Ce vor să descopere?
- Fetele care fac scufundări se numesc tot *scafandri*? (1.3)

2. Se urmărește clipul de la linkul următor: <https://vimeo.com/135515283>. Elevii vor completa fișa de lucru de mai jos, după ce au câteva minute pentru familiarizare și pentru eventuale întrebări de clarificare (1.4).

Unde se petrece acțiunea?

.....

Câte persoane apar în video?

.....

Care personaje au un rol important?

.....

Ce fac ele? Notează acțiunile în ordinea apariției lor.

.....

Cum comunică scufundătorii?

.....

Ce culori ai observat? Cum s-a obținut una dintre ele?

.....

Ce ființe subacvatice apar în film?

.....

Ce sentimente ai trăit în timpul vizionării?

.....

3. Prin sondaj, elevii prezintă ceea ce au notat (2.3). Copiii răspund și la întrebarea: *Filmulețul a corespuns așteptărilor tale?* Se vor discuta și aspectele legate de absența unui comentariu verbal (înțelegem, deși nu se vorbește!) (2.4)

4. Se reia vizionarea clipului și se notează informațiile de detaliu în tabelul de mai jos. Acesta se completează în timp ce se derulează filmul. (3.1)

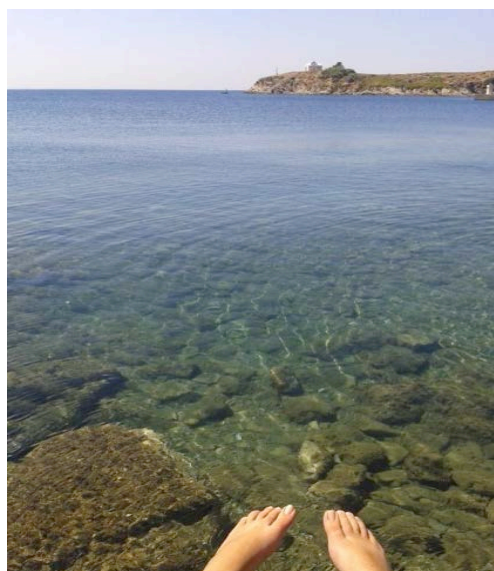
Unde se petrece acțiunea?	Câte persoane participă la expediția marină?	Câte ființe marine sunt aduse în prim-plan cu camera?	Ce aspecte specifice lumii subacvatice ai remarcat? Notează câteva!

5. Citește fragmentul de mai jos cu SINELG (3.4). Sunt propuse următoarele marcaje:
- cunoștințele confirmate de text **V**
 - cunoștințele infirmate / contrazise de text –
 - cunoștințele noi, neîntâlnite până acum +
 - cunoștințele incerte, confuze, care merită să fie cercetate ?

IOANA STOICESCU, *Memoriile unui scafandru începător (partea I)*

+ Cum a început?

- Am fost întotdeauna îndrăgostită de mare. Iubesc parfumul ei, glasul valurilor, varietatea culorilor pe care le capătă în funcție de toanele sale și senzația de răcoare pe care o simți când pășești în apă, în timpul unei zile fierbinți. Din cauză că marea
- m-a tachinat tot timpul cu aerul ei misterios, mi-am dorit să descopăr lumea pe care o ascunde sub eșarfa ei de mătase albastră.

Mai întâi, am făcut rost de ochelari de apă și de o țevă (numită snorkel) prin care să pot respira atunci când plutesc în apă, înotând pe burtă. Și am început să explorez apele nu foarte adânci ale mării (maximum 5 metri adâncime). Am fost uimită de vietățile pe care le-am întâlnit: pești de diferite forme și culori, meduze leneșe, anemone cu pletele în bătaia curenților, scoici, arici și stele de mare, toate locuind printre alge și pietre.

- *Am învățat multe în timpul expedițiilor mele de scufundare:*
 - *Aricii de mare nu doresc să te deranjeze când faci baie. Trebuie doar să ai grijă să nu calci pe ei (e casa lor acolo unde calci, nu? Ba mai mult, și pe ei îi doare dacă îi calci, așa că pășește cu grijă atunci când este nevoie).*
 - *Caracatițele sunt ființe inofensive! Tentaculele lor nu îți fac rău la atingere, iar cerneala pe care o scuipă atunci când te apropii este folosită pentru a te deruta! Caracatițele adoră să mănânce scoici pe nume Venus verrucosa și să se ascundă sub pietre, mai ales pentru a se feri de ochii celor care vor să le vâneze.*
- *Dorindu-mi să cunosc și mai multe despre creaturile mării, mi-am luat inima în dinți și m-am înscris la cursuri de scafandru. Diferența principală față de scufundările cu "snorkel" este că acum mă pot scufunda cu un tub de aer în spate, care îmi permite să petrec chiar și o oră întreagă sub apă!*

- *În timp, am devenit scafandru avansat, ceea ce înseamnă că mă pot scufunda până la adâncimi de 40 de metri! Un alt element de echipament care îmi permite să fac acest lucru este costumul de neopren! Acesta îmi ține de cald. Oricât de călduroasă ar fi vara, la adâncimi mari, apele mării pot fi foarte reci!*

6. Se discută notițele în grupuri de 4. Copiii cer ajutorul profesorului, clarifică ce a fost confuz sau nu au înțeles (2.4). După această discuție, fiecare notează în caietul propriu cele mai convingătoare informații pe care le va folosi în realizarea produsului final (4.2).

7. Fiecare elev realizează o schemă/un desen/un colaj prin care explică legătura între imagini și textul scris (3.4).

8. Elevii aleg o imagine pe care o consideră cea mai FRUMOASĂ și scriu câteva rânduri în care explică de ce au ales-o. (4.1)

9. Se reia un fragment din text:

Am fost uimită de vietățile pe care le-am întâlnit: pești de diferite forme și culori, meduze leneșe, anemone cu pletele în bătaia curenților, scoici, arici și stele de mare, toate locuind printre alge și pietre.

- a. Scafandru nostru e Ioana! Dacă ar fi fost un băiat, ce s-ar fi schimbat în fragmentul de mai sus. Rescrieți paragraful. (4.1)
- b. Dacă ar fi doi scafandri, cum s-ar modifica fragmentul? Ce s-ar modifica?

10. CERCETEAZĂ MAI DEPARTE!

Ce ai vrea să mai știi despre ceea ce descoperă Ioana? Scrie două-trei idei! (4.2)

Caută alte imagini subacvatice. Arată-le colegilor de echipă. Alegeți imaginile cele mai interesante. (3.1)

11. Acum poți citi mai departe tot după metoda de la prima parte. (3.4)

- cunoștințele confirmate de text **V**
- cunoștințele infirmate / contrazise de text –
- cunoștințele noi, neîntâlnite până acum +
- cunoștințele incerte, confuze, care merită să fie cercetate ?

IOANA STOICESCU, Memoriile unui scafandru începător (partea a II-a)

- *Am învățat și mai multe lucruri în timpul scufundărilor:*
 - *Sportul acesta se practică numai în echipe de câte doi. La mari adâncimi, ai nevoie de un partener de încredere, iar tu însuși trebuie să fii foarte responsabil!*
 - *Deviza acestui sport este: Să iei din apele mării numai imagini (scoicile și alte vietăți trebuie lăsate în pace, să trăiască liniștite) și să lași în urma ta numai bule de aer (în niciun caz nu trebuie să lași gunoaie).*
- *Urmând deviza menționată, mi-am dorit să iau cu mine cât mai multe amintiri din apele mării. Toate sub formă de fotografii! Cu ajutorul aparatului meu creat pentru a fi introdus în apă la mari adâncimi, am putut fotografia multe dintre vietățile pe care le-am întâlnit. Ba chiar le-am și filmat.*
- *Intră pe site-ul www.euphotica.ro pentru a vedea câteva dintre imaginile mele*
- *Marea ascunde în apele sale o lume diversă, colorată, fascinantă... Fiecare vietate este foarte sensibilă la obiceiurile oamenilor. Aceștia se poartă adesea ca și când marea ar fi atât un frigider fără fund (extrăgând pești mai mult decât este bine), dar și un coș de gunoi, aruncând tot felul de resturi nocive.*
- *Dacă toți oamenii ar vedea marea prin ochii unui scafandru, ar fi mai atenți la faptele lor.*

12. Elevii realizează o diagrama VENN pentru a evidenția asemănările și deosebirile dintre lumea acvatică și cea terestră folosind textele și imaginile de mai sus! (3.4)

13. În echipe de 4, elevii redactează un mesaj pentru Ioana, pornind de la întrebări pe care și le-au pus la începutul activității (De ce fac scufundările? Ce vor să descopere?). Elevii discută, fac o ciornă, corectează. (4.1, 4.2). Vor completa mesajul cu un desen.

14. Fiecare alege o imagine dintre cele prezentate în cadrul activității sau o alta găsită în alte surse. Imaginea va fi descrisă (2.1) pe baza unui plan simplu:

- ce este?
- cum este? (formă, culoare, dimensiune)
- care este cel mai interesant aspect?

15. FINALIZARE

Reia, în echipă, toate informațiile pe care le-ai discutat, le-ai aflat sau le-ai realizat. Recitește textele și mai privește o dată imaginile. Cercetează și alte surse! Realizează produsul final!

Recomandare:

Elementele componente ale muralului se realizează în clasă, astfel încât elevii să parcurgă ÎMPREUNĂ momentele de reflecție necesare.

Se va insista și asupra aspectului estetic și a scrierii corecte (muralul va fi afișat pe culoarul școlii).

PREZENTARE (2.3)

E important să se prezinte și să se discute rezultatele tuturor proiectelor. Momentul e necesar pentru reflecție și pentru învățare de profunzime.

Competențe vizate:

1.3 Sesizarea unor regularități ale limbii prin raportare la mesaje audiate

1.4 Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare

- 2.1 Descrierea unui obiect/ a unei ființe din universul apropiat pe baza unui plan simplu
- 2.3. Prezentarea unei activități realizate individual sau în grup
- 2.4. Participarea la interacțiuni pentru găsirea de soluții la probleme
- 3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare
- 3.4. Evaluarea conținutului unui text pentru a evidenția cuvinte-cheie și alte aspecte importante ale acestuia
- 4.1. Aplicarea regulilor de despărțire în silabe la capăt de rând, de ortografie și de punctuație în redactarea de text
- 4.2. Redactarea unor texte funcționale simple care conțin limbaj vizual și verbal